

Szerkesztői iroda:

Nagyenyeden

A KIADÓHIVATALBAN

hová

lap szellemi részét illető

közlemények küldendők

Kiadóhivatal:

Wokál Iános könyvkereskedése

hová

az előfizetések és hirdetések

bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy

vidékre postán küldve

egész évre 4 frt.

félre . . . 2 frt.

negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy

ennek helyéért 5 kr.

Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyiltér sora 15 kr.

A tanév kezdetén.

A folyton fejlődő civilisatio nemzedékről-nemzedékre köteleességünké teszi közkincsé tenni mindazt, mit a tudomány az emberiség szellemének kimivélsére fáradszónálul összegyűjt. Megnyílnak a kisebb-nagyobb tárházak: a különböző rendszerű és hivatásu iskolák kapui s a gyermekükért édes szeretettel telt szülők, eltelve a jövő fényes reményeivel, — elküldik fiaikat megrakodni ama kincsekkel, melyeket — példabeszéd szerint — a tolvaj sohasem lophat el.

Üdvözljük a derék szülőket, — örömmel látjuk az egyeseregő tanuló ifjúságot; — s teljes reményünkét fűzzük a mult tanév fáradszónálul kipihent tanitók és tanárok buzgóságához, kik hivatásukhoz képest tudományok és ismeretek terjesztésére vannak hivatva.

Ohajtjuk, hogy a szülők maga idejében ismerjék fel azon tanítványokat, melyek különböző életcélu gyermekeiket hivatásukra legjobban készítik elő. Kívánjuk, hogy a remények, miket a sok áldozatra kényszerült szülők gyermekeikbe helyeznek, ne hiúsuljanak meg, főleg abban az esetben, ha helyesen lett megválasztva azon iskola, hol dúsan megrakodhatnak a sokat követelő életre szükséges kincsekkel. Es különösen reméljük és várjuk, hogy hazánk tanítói és tanári kara, mely évről-évre mind magasabb színvonalra emelkedik — bár sok küzdelem árán, — a legjobb sikerét lássa törekvéseinek.

Csak egy tekintetben kívánunk többet tanárainktól: azt t. i. hogy — kivált a bennlakással egybekötött tanítványoknál — pótolják némileg a távollevő, vagy épen a hiányzó szülők helyét is. Ne csak tanárok legyenek, hanem nevelők is. Ne csak a tudomány, hanem az élet ismeretét is közöljék tanítványaikkal. Ne csak az előadások komoly órái, hanem a tanulásra való előkészület

idején s a mulatozás kedves percei alatt is terjedjen ki felettük szeretetteljes figyelmük. — Jól tudjuk, hogy a mi kollégiumaink nem Eton és Oxford, — sem a jesuiták kollégiái. Ezek gazdasága, — nagyszerű berendezése nem áll arányban szegénységünkkel. De a buzgalom és találékony ész sokat pótolhat — viszonyainkhoz mérten — szűk körünkben is. A kedvező benyomás, mi a fogékony gyermek kedélyére hat, — kiterjed az egész életre s magunk bizonyítjuk, hogy a hála soha ki nem törülhető érzetét kelti fel tanáraink jósa, gyöngéd figyelmé folytán.

Mennyi magasztalással emlékezik meg pl. egy-egy külföldi egyetemet végzett ifju nagynevű tanárainak nemcsak tudományáról, hanem barátságos, majdnem atyai jóindulatáról is, melylyel otléte alatt el lett halmozva. E kedves érzet s jóleső hatás arra indíthatná a legtöbb tanárt, hogy ugyanezt tegye legalább azokkal, kik tehetség és szorgalom által kitünve, most reményteljes növendékei az iskolának, majd erős harezossai lesznek a közéletnek. Azt tapasztaltuk, hogy a jó bánásmód, mely a szívet és lelket is emelni tudja, — a nagy tudományval és gazdag ismerettel együtt hatva jobban tudja biztosítani valamely tanítványt fényét és tekintélyét, — mint a gazdagon fizetett bölcsesség és lángész, — mely hidegen eltekint azok feje felett, kiknek tudomány mellett a szeretet melegére is szükségük van.

Az Eötvös-alap.

A magyarországi tanitók Eötvös-alapjának országos bizottsága augusztus hó 20-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az előadó jelentéséből kiemeljük a következő közfontosságú adatokat. Az idén 1600 frt került kiosztás alá s 63-man folyamodtak ösztöndíjért, illetőleg segélyösszegért mindannyian szegénysorsu tanitók gyermekei, vagy árvái, vagy özvegyei, így vidékünkől 50 frtos ösztöndíj nyert Nagy Károly a nagyenyedi ev. ref. theol.

akadémia II. od éves növendéke kisborosnyai tanító fia. Az alap eddig gyakorolt üdvös hatásának részletezését s a bizottságnak a tanügy terén működő szakegyetemnekhez s a tanügy iránt érdeklődőkhez intézett buzditó felhívását a jelentésből szöszzerint közöljük:

A jelen évben a 63 folyamodó közül h a r m i n c z e g y e n részesültek a Eötvös-alap támogatásában vallásukat tekintve van e 31 egyén között: 8 róm. kath. 1 gör. kel. 8 ág. ev. 8 ev. ref. és 5 móz. vallásu.

Alapunk keletkezése óta 13 év alatt 137 róm. kath., 67 ev. ref., 66 ág. ev. 5 gör. kath., 5 unit. és 46 mózes vallásu tanítói család gondjait enyhítette és összesen 326 esetben 23750 forintot utalványozott ki nekik. Áldásos tevékenysége abban is nyilvánult, hogy három ízben az országos csapások alkalmával tekintélyes összegeket nyujtot külön gyűjtések rendezése által a szerencsétlenül járt kartársaknak, 6 év óta pedig egyes vidéki tanitók egyetemeken tanuló gyermekei 2280 forintot kaptak az alap pénztárából irodai segédkezesükért, végül „Tanitók orsz. árvalháza” és három ízben összesen 830 forintot kapott az Eötvös-alapból. Az alap tőkésített vagyona jelenleg 35862 frt 34 kr. Ezen kívül volt a pénztárnak kezelésében a jelen évi július hó 31-én tartott gyűlés alkalmával 2677 forint 93 kr tiszta évi jövedelem. Nem olyan fényes tehát az Eötvös-alap jelen állapota mint minőnek azt ez előtt évekkkel az alapítás alkalmával sokan remélhették s épen nem olyan erős a tanitók az országos jótékony egyesülete, mint a minő lehetne, ha csak az a 4200 rendes tag gyanánt beiratkozott tanító teljesítené is egyizben elvált kötelezettségét rendesen.

Ugyanezért az orsz. gyűjtő és kezelő bizottság nevében ezuttal is felhívjuk a kir. tanfelügyelő urakat, a tanítói egyesületeket és testületeket, valamint az ügy iránt érdeklődő kartársakat és emberbarátokat, fogadják hathatós pártfogásukba az Eötvös-alapot; siessenek minél több rendes tagot gyűjteni és gondoskodjanak az egyes tanítótestületek arról, hogy az 1 frtnyi évdíj a tagokul beiratkozott kartársak részéről pontosan üszölgáltassék és az alap jövedelme krajezáros gyűjtések és más egyéb jövedelmi források utján évről-évre emelkedjék, mert ha maguk az alap rendes tagjai nem igyekeznek annak fejlődését kellőleg előmozdítani, hiába viseli intézetünk az országos nevezet, csak gyenge és tehetetlen marad az azon nagy feladatokkal szemben, a melyek reá évenként várnak.

TÁRCZA.

Szerettem . . .

*Szerettem itt a rétet, erdőt,
Szerettem a madár dalát,
Az égen úszó bárány-felhőt,
A csermely süttögő szavát.*

*Szerettem itt az életet, mely
Oly vonzó, olyan fesztelen —
Mi másutt csak beszédként járja:
Szívből jó itt a szerelem.*

*Szerettem itt az álmokat, mik
Lebilincsellék szívemet
Szerettem . . . igen, ah mindörökké...
Leány, téged szerettelek!*

*Szerettem itt, ha voltak olykor
Rideg, borus pillanatok.
Szerettem . . . s így mindig szeretve
Híven szeretve — meghalok.*

Damó István.

Ez hát az utolsó da! . . . A szív, melynek lángoló érzelméről e lap hasábjai annyiszor beszéltek, ott pihen már a temetőben hidegen, mint egy kihalt összeomlott világ, mely pályafutását már bevégezte. Mi is a szív . . . ? Egy egész világ ez . . . !

Talán saját tüze emésztette meg e világot, vagy

bolygása közben rend s törvényszabta utja megbomolván összeütözésben darabokra tört . . . ? Kitudja?!

De azért az örök megsemmisülés ne tegyen kezét e szívre . . . !

Ha a rétek ezernyi tarka virágaiban gyönyörködünk, ha az erdőn elbolyongva halljuk a madár édesen epedő dalát, vagy ha ábrándos lelkünk az ég bárányfelhőin elmerengve, megérti a kristálypatáknak halk süttögését mely vallomás a holdsugarhoz: jusson eszünkbe a természet ifjú dalnoka, ki az eredeti szépet annyira lekesült.

Ha szeretünk igazán, ifjú szívünk forró szerelmével: jusson eszünkbe ő, kinek mindene, élete szerelme volt. Es — ha az élet terhei miatt búskomorság felhője szállana lelkünk egére, vagy a létért való küzdelemben kapott sebek égő fájdalma próbára teszik erőüket: jusson eszünkbe ő, kinek egy „rideg, borus pillanat” halála volt!

Jusson eszünkbe Damó István!

Oh, mert nem olyan rossz ez az élet! Van itt balzsam a fájó sebekre!

Ha akkor, midén szeretünk és szeretettünk, szenvednünk is kell: fájdalminkat szeretteinknek panaszoljuk el s a vigasztalásban gyógyírt lelünk. Nem tudunk-e bizni a sors jobbrafordultában, vagy a reménynek semmi küldetése nincs? Ha önmagunkkal küzdünk és az ész rideg számításai lelkünk nemes illúzióinak állják útját: ne tudnánk-e még Istenhez emelkedni fel, hogy itélő széke előtt a háborgó eszet és szívet a hitnek mindenekét legyőző fegyverével legyőzzük, megnyugtassuk, kibékítsük . . . ?

Jusson eszünkbe: „hit által tartatunk meg”

Az élet kötelezéseket ró reánk. Es a mig mi fáradszunk, küzdünk tovább, addig te ott pihensz, alszol lenn a sirban mélyen, csendesesen.

Álmodj tovább . . . Miből az élet zaja annyiszor felébresztett — álmod legyen az igaz boldogság . . . Erre vágytál . . . ennek fényes kapuit nyitá meg előtled a halál.

De mi rád emlékezünk s így:

„ mindig szeretve
Híven szeretve — é l n i f o g s z i ! ”

Jánosí Zoltán.

Damó István elhunyt kedves barátom és pályatársam emlékének.

Tizenkét hosszú év s annak örömei elmúltak. A baráti szív nem dohog többé; a szeretet hangjai elnémultak. Evek során küzdve-küzdünk a nemes harezban, célta tűzve magunk elé. Evek során együtt érzünk, mikor a gyermeki vouzalomból nemes, önzetlen barátság fejlődött, melyért a szív dohogott; d e m o s t . . . oda minden. A vidámságot szomorúság, az örömet fájdalom váltotta fel. S e fájdalom első sorban enyém, pályatársai között, k i i s m e r t e m lelkét, éreztem szívemnek érzelmét, mert b a r á t j a voltam. Az évek örömeit együtt éreztem, most a fájdalmat szívem éri. A szeretet, a b a r á t i szeretet, ez fájlalja a nemes élet kialakását. Es e fájdalom annál nagyobb, hogy az ajk, mely annyiszor szólt, most nem szólhatott. Oh, ez nem a zúgolódás, hanem a megbocsátás hangja. Hisz a szeretet nem zúgolódhatik.

Elköltözött barátom, pályatársam! A szeretet, mely élt irányodban, az kikísér sírodhoz is és nyugalmat kíván, melyet e földön meg nem találál. A fájdalom nagy, melyet halálod szívemben okozott, de azért álmod legyen csendes, nyugalmad háboríthatatlan! Barátságunk élő emlék szívemben!

Németh Sándor,

Részünkről igen kívánatosnak tartanók, ha a felsorolt adatok arra buzdítanak a megyénkbeli összes tanítókat, hogy valamennyien rendes tagokul lépjenek be az Eötvös-alapba s azt, mint a szegény tanító-családok gyámságát, telhetőleg megerősíteni igyekezzenek.

LEVELEZÉS.

Verepatak, 1888. aug. 28.

Mint vidéki ember, gyakran be-berándulok Abrudbányára s mit ott látok s hallok, kár volna a t. olvasóközönséggel ne tudatni, annyival is inkább, mert e vidékről oly keveset lehet hallani.

Ugyanis Polgár Károly jól szervezett szintársulata két hónapja, hogy Abrudbányán Thalia templomát felütötte s működése alatt olykor-olykor, midőn időm engedte, a tartott színelőadásokon jelen voltam s mondhatom, hogy Abrudbánya műértő közönsége rég nem élvezett oly élvezetes estétet s így nem is volt haládatlan a társulat iránt, mert — hallomásom szerint — a Gyulafehérvárt szenvedett deficitet itten egészen kiheverték s ez Abrudbánya város polgárságának dícséretére válik, a miért is az értelmes igazgató nem késett közelebb haládatosság jelölő előadásra a Solymosy-párt megnyerni s hogy mily sikert arattak, az előadott darabokban, nem fejtgetem; elég legyen az, ha azt mondom, hogy a színdarabokban játszott személyeket megtestesítve magunk előtt láttuk s így minden előadás után a közönség azon örömeinek adott kifejezést: boldog, hogy a Solymosy-párt láthatta, miért is emléke sokáig élni fog előttünk. — E jól szervezett szintársulat közelebb Brádra fog átmenni, hogy az ottani közönséget is játékaival gyönyörködtesse. Kísérje utjokban szereneseinkivánatunk.

Az újonnan választott polgármesterrel a megválasztását ellenzők is kezdenek kibékülni, mert átlátják, hogy igazság szeretetét, minden polgárra kiterjeszti s a város ügy anyagi, valamint szellemi mivelődését mindig szívén hordja, így is kell annak lenni, ha az itteni gordiusi eszmét megakarja oldani.

Hallomásom szerint, a város ez időszert rendőrkapitány nélkül van, de nem látszik meg rajta, mert a csend és rend megzavarva nem látszik s ezt másnak nem lehet tulajdonítani, mint a némileg helyreállott egyetértésnek s így felesleges volna is most egyidőre valakit e tekintélyes állásra kinevezni, mert félt, hogy a lecsilapult kedélyek egy szerenéslen kinevezés által csak ismét felzúdulnának, hiszem, hogy az intező körök ezt jól megfontolják, s hagyják a rendőrség vezetését jelenlegi alkaptányuk Székely Albertre, mert úgy is tudja ő, mit a törvény előír, hisz ha meggondoljuk, hogy tíz évi működése alatt fájdalomban, örömben mindig velünk volt, akkor felesleges érdemeit dícsérni, annyival is inkább, mivel különbség nélkül minden polgárnak a bizalmát bírja s ez itten oly kincs, mit a messzetávolban a hegyek között méltányolni és megbecsülni kell.

R. I.

Magyarigen, 1888. aug. 29.

Magyarigenben az E. M. K. E. segélyével felállított leányiskola gondnoksága augusztus hó 24-én tartott ülésében, mely ülésen főtisztelendő Tókos Sándor ur elnökölt, mint helyettes elnök s mely gyűlésben részt vettek: Lukátsfy Victor, Koltz Albert és Nagy Károly gondnoksági tagok; Szentjánosy Kornélia, a kolozsvári nő-képezdének igen jeles képzettségű növendéke lett tanítónőnek egyhangulag megválasztva a fenni leányiskolához.

Továbbá aug. hó 27-én az E. M. K. E. magyarigeni fiókköre, Lukátsfy Victor, mint fiókköri alelnök elnökölte alatt fiókköri választmányi gyűlést tartott meg lehetősé számu tagok részvétele mellett, hol több — s ezek között a fennemlített leányiskolára vonatkozó — tárgy is nyert elintéztést.

B. I.

VEGYES HIREK.

— Főtisztelendő Szász Domokos erdélyi ref. püspök, augusztus 29-én városunkba érkezett. Jelen volt az elnökölte alatt tartott papi vizsgákon s ezek bevégezte után, szeptember hó 1-én Kolozsvárra utazott.

— Csató János, kir. tanácsos, alispán visszaérkezett Budapestről, hová a közmunka- és közlekedésügyi miniszter hívta meg, hogy az országgyűlés elé terjesztendő közmunka törvényjavaslat megkésztése végett egybehívott enquete tanácskozásában, mint a külvilágot s főleg az adófizetési ügyeket ismerő tisztviselő résztvegyen. A javaslat nagyon bővelkedik heroicus, de kétes hatású gyógyszerekben, így pl. 12—15 százalékot akar kivetni az egyenes adók után közmunkaváltásig ezimen s ezen kívül még bizonyos neme a közmunkának ezután is fennmaradna. Wekerle pénzügyi államtitkár és Matlekovics felszólaltak ez új és terhes megadóztatás ellen, szintén Csató és Ujfalusi alispánok is. Azonban csak magunkra maradtak, a tulnyomó többség a javaslat elfogadása mellett nyilatkozott s így már csak az országgyűlés segíthet s kívánatos is, hogy segítsen, mert a terhek már is szerfelett súlyosak.

— A theologiai akadémián a papi szigorlatok augusztus hó 30-án kezdődtek meg, főtisztelendő Szász Domokos er. ref. püspök elnökölte alatt. A szakvizsgára 17-en jelentkeztek, kik közül Csomor István, Elekes László, Németh Sándor, Papp Lajos, Szécsi Ferencz, Zajzon János jelenen; János Zoltán, Rákossy József, Simon Antal jól; Ágoston Géza, Csejdi Jenő, Gábor Sándor, Hatházi Ferencz, János Lajos, Kusztyós Gyula, Teleky Zsigmond egyszerűen képesítették.

— Józsa Zsigmond, a Bethlen-főiskola kitünő növeltje, ki két évet szorgalmas tanulásban birneves külföldi egyetemeken töltött, Nagyenyeden augusztus hó 31-én theol. magán-tanári vizsgát tett kitünő eredménnyel. — Kiváló tehetségekkel megajándékozott, előretörő ifjú barátunknak ezen sikeres vizsgája alkalmából, szívünkkel gratulálunk s jövőjéhez szép reményeket fűzünk.

— Hymen. Ebergenyi Etelka, Ebergenyi Mózes és neje: Winkler Krisztina kedves leánya, folyó hó 3-án tartja esküvőjét Verepatakon Székely Mózes m. kir. erdőszzel. szívünkkel boldogságot ohajtunk.

— R. kath. statusgyűlés. Nagymélt. Lönhart Ferencz rom. kath. püspök ur, ki a nyár nagyobb részét piskii nyaralójában töltötte, — a r. kath. status közgyűlést folyó hó 24-re Kolozsvárra hívta össze.

— A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye házassági törvényszékének folyó szeptember hó 3-án ülése leend az egyházmegye székhelyén Nagyenyeden.

— Mintán Nagyenyeden a rendes négy osztályú városi elemi leányiskola megnyitása küszöbön áll, a nagyenyedi ref. egyház keblit tanácsa mult augusztus hó 27-én tartott ülésében kimondotta, hogy a ref. egyház által eddig fenntartott két osztályú elemi leányiskola helyett két osztályú elemi ideiglenes fuiskolát rendez be. Az ügy a ref. állandó igazgatótanács előtt áll s mig onnan válasz nem érkezik, az iskola nem nyílik meg. Remélni lehet, hogy ezen kérdés folyó szeptember hó 15-ig elintéztést fog nyerni.

— A nagyenyedi állami polgári leányiskolában az 1888—89. tanévre a beiratások és felvétel szept. 10-én kezdve tartanak. Tandijmentességben részesülni óhajtó tanulók kötelesek a beiratás alkalmával hivatalos szegénységi bizonyítványt beadni. Továbbá minden egyes tanuló igazolni tartozik, hogy az 1887. évi XXII. t. cz. 4. § értelmében élete 12-ik évig újraoltott, vagy 5 éven belül sikeresen beoltva lett, vagy természetes himlőt állott ki, ki ezt orvosi bizonyítvánnyal igazolni nem képes, csak ideiglenesen fog felvételt. — Nagyenyeden, 1888. szeptember 1-én. — Dancs Sámuel igazgató.

— Nt. Szász Gerő ur, a Prot. Közlöny szerkesztője, lapja 34. számában kijelenti, hogy „mint pap, magam és állásom iránti tekintetből, a fennálló szabályok szerint, kötelességemnek tartottam, legelőször is egyházi főhatóságomnak jelentést tenni; fenntartván magamnak a továbbiakra nézve, a „Küzérdek“-kel szemben elhatározásom szabadságát.“ — Tudomásul vesszük ezt is.

— Gyászhir. Dámó István, a nagyenyedi theologiai jeles képzettségű végzett növendéke, ki mély érzelmű s alaki tekintetben is kimivelt izlésre valló költeményeivel lapunkat is gyakran felkereste, ki hatásos szavallatával közönségünket is akárhányszor elragadta: e hó 30-án a főiskola tornakertjében, önkézzel oltotta ki anyni szép reményre jogosító ifju életét. Végzetes elhatározását legközelebbi meghitt barátai sem sejtették, mert még a megelőző nap is a legjobb kedvvel társalgott velük s csak déltáj kezdtek szokatlan kimaradása miatt nyugtalankodni. Utoljára a tornakert felé láttak haladni kezében kéziratral, melyből délutánra kitűzött vizsgájára készült, ott kapták meg egy szép hárs alatt arcra borulva, összezott aggyal s állott szívvel, görcsösen jobbába szoritott forgó pisztolyal. A barátaihoz intézett pár sorban szorult anyagi helyzetével indokolja elhatározását. — Vajha gondolt volna a zokogó édes anyára s több bizalma lett volna a jó emberekhez! Lapunk más helyén közöljük, vég ohajtása szerint Dámó István utolsó költeményét, azt az egyhangot, melyet „az elpattanó szív“ még adhatott. Pihenjenek békével a kisenvedettnek hamvai. — Tanulótársai a következő gyászjelentést adták ki:

A nagyenyedi ev. ref. theologiai-akadémia hallgatósága megsomorodott szívvel jelenti szeretett kártársuk, barátjuk Dámó István végzett theologusnak f. hó 30-án 24 éves korában történt megdöbbentő halálát. Elésett az ismeretek lobogója alatt harszó ifju seregnek egyik jelesen küzdő szép reményű bajnoka: az ép harcra induló sereg zive megrendült midőn kora sirágyon látja fekvő azt, kit néhány nap mulva a reája várakozó küzdelem győztesének első sorában remélt látni. Az ifju élet megszünt, a szép remények megsemmisültek, a dalos ajkak elhallgattak; az özvegy édes anyja, ki a szép jövőnek biztos zálogát látta egyetlen fiában s a jó barátok, kik az önzetlen barátot vesztették el, mélyen megrendült szívvel állják körül a korán elhunyt fiú és barát ravatalt. Az elhunyt földi részei szeptember hó 1-én d. e. 11 órakor, az ev. ref. főiskola kórházából, az ev. ref. temetőben az örök nyugalomnak átadattak. Legyen emléke áldott, nyugalma csendes!

Nagyenyed, 1888. augusztus hó 30. — Dámó István végzetes halála széles körökben általános mély részvételt keltett. Tettének elhatározó indokait azonban a legszigorubb kutatások dacára is meghatározni nem lehet. Hátra hagyott levelei s utolsó költeménye, melyet éppen utolsó perceiben írt, semmit sem indokolnak. Temetése, melyen a tanári kar kíséretében főtisztelendő Szász Domokos ev. református püspök is megjelent, — e hó 1-én délelőtt 11 órakor nagy számu közönség részvételével folyt le. koporsójánál dr. Kovács Ödön theol. dékán mondott emelkedett szellemű, mélyen meghatározó imát. A sirnál Szécsi Ferencz papjelölt beszélt. Özvegy öreg anyja, nővére, kártársai és ismerőseinek könnyei között helyzetett sirba a koszorúkkal megrakott koporsó. A koszorúkat, virágokat rokonai, a Nagler család, Ürmösiné Farkas Mária ó nagysága a „Filler bizottság“ nevében, a Makka család, Straub család, Ifj. Kiss Károly, kártársai stb. küldötték.

— A regale-váltás tárgyában szept. 1-én Kolozsvárt megtartott értekezleten Nagyenyedről Kovács Gyula polgármester, Szalánczy Lőrincz, Müller Mihály s a Bethlen-főtanoda részéről Szilágyi Gyula tanár vettek részt. Általános az aggodalom, hogy a törvényjavaslat szerinti megváltás mellett az erdélyrészi jogosultak jelentékenyen károsodnának.

— A tövisi vásár nagyon gyengén ütött ki. Összesen 460 körül volt az eladott szarvas marhák száma, mibe a szokásos csereberék is be vannak foglalva. A vásár többi része is ennek megfelelő volt s az egész egy jó heti vásár méreteit alig haladta meg.

— A beállott száraz meleg idő a szőlő és kukorica kiérésére nagyon kedvező befolyással van. A korán érő szőlőfajok közt teljesen kiértettek lehet találni s a közönséges késői fajok érése is szépen halad előre. Ha így tart az idő, kitünő szüretre van kilátás.

— Orgyilkosság. Dádai Albert kir. kincstári erdővédet eddig ismeretlen tettes, a mint az erdőből hazatért, hátulról meglötte. A golyó oly erővel furódott be, hogy az orvos a mellen egész könnyedén kivethette. — Szerencsére a lövés nem életveszélyes. A gyanu a közelebről ilített erdőtolvajok valamelyikét terheli.

— Jótékonyág. Tek. Benedek Sámuel helybeli lakos ur, a nagyenyedi önkéntes tűzoltó egyletnek 28 — huszonnyolcz frtot volt szives ajándékozni készpénzben, mely szives adományát midőn ez uton is nyugtáztunk, fogadja egyuttal adományozó ur az egyesület halálköszönését. — Nagyenyed, 1888. aug. 31. Sebestyén Sándor, segédtitst.

CSARNOK.

Téged látlak

Téged látlak álmaimban,
Téged látlak éberem,
Ábrándozva ébrenlétközt
Elmerengek képeden . . .
Mint egy angyal, oly szelid vagy,
Lelked tükre szemedem,
Szent varázssal fűzött hozzám,
Édes, titkos szerelem.

Téged látlak mind szünetlen
Téged látlak egyedül . . .
Látásodba, nézessedbe
Szívem, lelkem elmerül, —
Minden érzés viszhangozza
Szívemben a nevedet,
Érzelmimet összefűzte
Neveddel a szeretet.

Téged látlak álmaimban,
Téged látlak éberem . . .
Eszményképem, földi üdvöm
Lettél te már édesem.
Csak hogy félek, hogy az eszmény,
Mint az álom elrepül . . .
S tört reménnyel, fájó szívvel
Itt maradok egyedül!

Kerekes Sámuel.

A nagy torony órához.

— Balázs Sándornak még meg nem jelent irodalmi hagyatékából. —

Egy művészi hajlamokkal bíró lakatos legény remek kis toronyórát készített, kovacsolt vasból. Üveg alá rejtetten ketyeg a kápolnába bivatott szerkezet, az iskola utcában s itt mint korcsma-czimer szerepel.

A vendégek a kis helysége a „Nagy torony órához“ czim alatt találják. Hivatalosan nincsen bejelentve, de azért így hívják. Arról hires, hogy ez előtt csak pohárban adta a bort tulajdonosa s csak később fogadta el a palaczkot.

Sokan járnak ide. Mi is jártunk. Érdekes alakok, de ledérdekesebbek azok, kik az esti hét óra kongására gyűlnek össze. Takarító asszonyok a várból. A „meg ne mondja komám asszony“ nótá hősei, felesen németek. Kis szatyorkájukban száz és száz novella-tárgy van. Nehéz felfedezni, mert ha tizen vannak, tíz beszél egyszerre tíz

mesél. Nagyon pikánsak, Párisban is lenne keletük. A gyorsírói vizsgát bajosan tenné le itt, az e téren legismertebb Kónyi Manó is.

Kiszemeltem azt, aki a bábeli hangversenyben legkitünőbbben vezetett egy bizonyos Frau Lénit. Az érdekes asszonyosság valódi aszalt-szilva szobor, — s egy napon, mikor az öreg kormányos, ki az első magyar gőzhajó kormányosa volt, de még nem jubilálták meg — távozott — hallásom összes képességét Léni asszony munkálkodására központosítottam.

Rendesen az első pohár bor az orgazda, a többi tolvaj, egy ilyen tolvajt rendeltem naponként Frau Léninek. A nők, különösen a régiebb szabásnak nem idegenkednek a bortól. Fel van jegyezve különben, hogy III. Frigyes császár, mikor meg akart házasodni, olyan nőt keresett, ki bornemissza s ilyen az összes uralkodó, családokban csak egy volt, Portugali Leonora. Nem tudom, Léni asszony fiatalabb éveiben ivott e vagy sem? de az bizonyos, hogy most nyakal, sokkal jobban mint egy börtönörmester s különösen meglehetően vesztegetni a harmicással.

A harminezas bor egy érdekes történetet termelt, a minek a hőse egy harminez éves nő.

Rendes, tisztességes nő, már t. i. a takarítónők szeptentjából. Tíz forintot fizet havonként és kevés igénye van: Valódi tündér. Soha nem pöröl. Ritkán van otthon igy havonként csak kétszer kell felszolgálni a szobát. Nem szivaroznak nála, a függönyök ritkán kerülnek tisztítás alá. Nem olyan mint én, ez, meg ez, ki rongyos öt forintért komornát is akar a takarítónőben s nem pontosan fizet.

Van-e férje? Volt-e férje? Arró! Léni asszony keveset aggódik. Udvarlói lehettek, hiszen Istenem azt rossz néven venni nem lehet. Ember nélkül asszony nem élhet: hiszen neki is Léni asszonynak, volt néha-napján s ma is szívesen laknék együtt valakivel, ha kedves, becsületes fertályos ágybérlet kapna. Rossz egyedül lenni.

Elég az hozzá, hogy az ő nagysága, más mint a tíz forintos, csokolni való teremtés. Soha rosszat nem mondana róla, mert akkor megverné az Isten. Gott bewahr! szolt s mohón itt a ki a harmadik félmeszelyt s vallomást tett, hogy én anstündig vagyok, nem beszélem ki azt, a mit ő nekem elmond.

Hát tetszik tudni, nem tudom, hogy tiszteljem uraságát, nagyságos urnak-e vagy csak teins urnak, az én nagyságomra nem igen lehet rosszat mondani. Soha sem is lehetett volna, de . . . tetszik, tudni az ő életében is elérkezett egyszer a de egyszer. Fájlak lelke nekik a gyukszemei. Szép cipőket viselt 7 frt 50 krért, egy kicsit szorította. Hanem nem beszélnek többet máma.

— Tessék még egy félmeszely, a 35-ösből.
— Kösönöm, nekem soha sincsen tyukszemem, ilyen nagy csilnaklikat viselek, egy szoba uram anyjától kaptam. Ugyan hol vehette azokat a lábakat! Bizony ebben bajosan kapott volna tyukszemeket az én másik asszonyom a tiz foiztos.

— El lehet azt könnyen vesztetni. Sokféle tinktura van, azután gypot gyűrű.

— Nix mitz, megpróbáltunk mindent, nem sikerült mindaddig míg . . .

— Az újságban nem olvastak valami hirdetést.
— Dehog, hanem egy csinos fiatal emberrel ismerkedett meg a nagysága.

— Talán gyukszemvágó volt vagy borbély?

— Fiatal orvos. Igen éles kései lehettek, mert már itt a várban nagy hire volt. Egy idősebb báróné tyukszemait is kivágtá s kapott tőle egy olyan nagy arany láncot, hogy nő, órával, még pedig az óra nem svifli, hanem valóságos kronoweter óra. A báróné látta, hogy az én nagyságom mennyit sápad, soványodik. Kérdezősködött tőle, a viláért el nem árulta volna. Belehal, ha fölfedezik, hogy a lába nagyobb a cipőjénél. Egyszer azonban a báróné észrevette a fürdőben az én asszonyom tyukszemait. Azonnal ajánlotta neki a fiatal orvost. A nagysága nagyon megijedt, hogy egy fiatal ember fogja látni tyukszemait, de hát a tyukszemek nagyon fájtak s elhatározta magát a tyukszem vágatásra elhívatta a fiatal orvost, az el is jött . . . , hanem már nagyon sokat is baszlelek.

— Dehogy beszél, dehogy beszél. Egy félmeszelyt a 40-es vörösből.

— Kösönöm, talán még nincsen késő . . . Csak nyolcz, mert nagysága akkor jön haza az operatióból.

— Minden nap operálják?

— Igen is minden nap. Az orvos ur csak otthon operál, különösen egy idő óta gyakran.

— Egy idő óta?

— Igen, mióta a kaszniját lefoglalták.

— Mi köze ennek a tyukszem vágáshoz?

— A kaszninak?

— Igen, a kaszninak.

— Oh annak nagyon sok köze van. Mert tetszik tudni Gnä'herr, mikor a mult hónapban a nagysága tyukszemét vágta. Mert ez a tyukszem terjed ám, hirtelen kopogtattak az ajtóján. A doktor ur nem tudta máshová rejteni a nagyságos asszonyt, mint a kasznijába. Tessék csak aztán meghallani, a mi későbbben történt. Foglalni jöttek hozzá. Felirtak a szobában mindent. Mikor a kasz-

szára került a sor, a doktor ur elébe állt s nem engedte felnyitni, hanem ezek a hivatalnokok nem tréfálnak, szépen félretolták, kinyitották az ajtót s ott volt az én asszonyom . . .

— A tiz forintos?

— Igen. Meg is becsülték, azután ismét rázárták az ajtót s lepecsételték. Képzelné lehet a doktor ur zavarát; az eljárási költségekkel együtt 72 frtot kellett volna fizetnie, de a fiatal urnak ennyi pénz nem hevert a ládjában. Gondolkozva járt fel s alá a szobában, mitevő legyen, ha feltöri a pecsétet, akkor bírói zártörést követel, ha fel nem töri az asszonyom ott akár éhen is meghalhat. Végre mégis az asszony találta meg a szabadulás eszméjét. Elküldött értem. Én elmentem. Szép jó napot kívántam.

— Mivel szolgálhatok doktor ur? kérdém.

— Mindjárt megtudja, nyertem válaszul tőle.

Ekkor kopogtatott a szekrény ajtaján s halkán azt hiszem szerelmesem oda szolt:

— Angyalom, itt van Léni . . .

Miért mondhatja ez a kasznának: Itt van Léni, talánbe van rugva, vagy az a csontváz támadt fel, a mi ott szokott állni s a frakkját akasztja rá hogy össze ne gyűrődjék.

— Léni . . . hallom a kaszniból az én asszonyom hangját. Kereszetet vetek, összecsapom kezeimet. Uram! bocsásd bűnöm, hogy került ez ide? Talán káprázott a fülöm? nem káprázott újra hallom.

— Maga van itt? Majd a föld alá sülyedtem. A szobában voltak a törvény urak még s az én asszonyom ott van.

— Az egyik ember toporzékolt.

— Nem elégszem meg a pecsételéssel, elviszem a kasznit.

— Ehhez joga van, szoros bíró zár átvitelével.

Jézus Krisztus, hová gondol az nem lehet. Magamhoz jöttem egy újabb Léni kiáltásra:

— Most parancsol nagysága?

— Mondja csak mennyivel tartozik a doktor ur?

— Hetvenkét forinttal, kiállt a toporzékolo ur?

— Nő hát édes Léni, menjen haza, ott vannak a ruhám zsebében a kulcsaim és a fiókomból hozzon magával ennyi pénzt.

Tiettem, rohantam kiszabadítani asszonyomat, mert féltem, hogy a dolog árverésre kerülhet. A törvény urak nem tréfálnak.

— Kiszabadította?

— Igen.

— S azóta javultak a tyukszemek?

— Nem biz azok, hogy többé a tyukszemvágás alatt a kaszniba ne kelljen bujni, az asszonyom kifizette a doktor adósságát s hozzá is megy.

— Igy hát elveszti a tiz forintot.

— Nem én, megfizetik mig élek, csak a titkot, el ne áruljon. Nem is mondtam el másnak, csak az urnak. Bor között beszélünk, de tovább nem fecse günk. Jó éjszakát!

Én nem bor között beszéltem el ezt a borkoresolyát.

KÖZGAZDASÁG.

GAZDASÁGI VEGYESEK.

* Az angol sertés. A Live stock Journal hosszu czikben ismerteti az angol sertést. Az ismertetésből közöljük a következőket: A mai angol sertés overdone, overfeed, overshown and overbred (tulságosan fejlesztett, tulságosan táplált, tulfejlett és tultenyésztett). A mi elődeink, a kik az angol sertések híret megalapították, sovány, csontos, erős bőrű sertésekből tenyésztették a nagyobb növésű, korábban fejlődő és hasznosabb sertést. S ez rohamosan meghódította a világot s valamennyi sertésállomány javítása következtében most már az egész világon el van terjedve. Az angol sertést csak keresztelésre kellene használni, de midőn minden sertésünket javítjuk, mellőzük a tulajdonképeni célt. — Azt mondják, hogy a mai kiállítási sertés kis füle, rövid orra, finom sertéje és általános alakja elsőbbséget érdemel, de ez a nézet téves, mert ez a sertés a gazdaságban másra, mint keresztelésre nem való. A gazdasági sertésnek hosszabb testűnek, durvább sertéjűnek, nagyob sonkájúnak, könnyebb lapoczkájúnak, kevésbé finom bőrűnek kell lenni. Változást azonban egyedül a királyi gazdasági egyesület kezdeményezhet. Senki még csak pillanatra sem tételezheti fel, hogy azok a sertések, melyeket évenként Smithfieldben kiállítanak, tartásra alkalmasak; világos és bizonyos, hogy épen ezek a legrosszabb sertések s mégis mint tökéletes sertés mintaképet mutatják be évenként az országnak. Miért nem öleti le a smithfieldi egyület a kiállított sertéseket és miért nem állítja ki őket leölt állapotban? Nekünk jó szalonára van szükségünk. Attól lehet tartani, hogy a tansworta-sertést is elrontják. Azt sem lehet bizonyosan állítani, hogy azok a sertések melyek eddig a keresztelésnél kitünő szolgálatokat tettek, husra és szalonára nézve, ezután is ugyanolyan jók lesznek, mint eddig voltak. Talán haszontalanul, de mégsem mulaszthatom el

a tenyésztőket arra figyelmeztetni, hogy az eddigi etelési rendszerrel (darával zárt helyen) hagyjanak fel s bocsássák sertéseiket szabad legelőre.

* Fehér mustár, mint őszi zöld takarmány.

A rozsot és árpát rendszeren már július közepén lehet aratni, ugy hogy a tarlón még valami takarmányt is termeszthet a gazda. Igen biztosnak és észszerűnek bizonyult a fehér mustár a tarlókön. Egy gazda például tavaly egy hektáron 180 mm. fehér mustárt kapott a rozs után s 16 tehenet tartott el vele október 12 től november 10 ig. Pazarlás volna azonban, ha valaki tiszta mustárt etetne teheneivel s azért a mustár mellett 4—5 kiló rozsalmát és 1 kiló zabszalmát vagy más ilyenemű takarmányt lehet a tehenekenk adni. Az említett gazda tehenei ilyen takarmányozás mellett nem csak sok tejet adtak, hanem a tejükből köpült vaj is jobb és izletesebb volt, minélfogva nemcsak ő, hanem szomszédjai is elhatározták, hogy ezentul minden évben fognak mustárt vetni. Legtöbb tápértéke a virágzás előtt és a virágzás kezdetekor van a mustárnak, később megfásodik, kevésbé izletes és nehezen emészthető. Azért nem egyszerre, hanem 8—14 napi dőközben vetendő nehogy egyszerre fejlődjék és virágozzék. Egyedül pedig nem csak azért nem kell a mustárt adni állatoknak, mert ez pazarlás volna, hanem azért sem, mert hasmenést okoz. A tapasztalat szerint egy 500 kilogrammos tehének 38 kilogram fiatal fehér mustár, 5 kilogram szalma, 1—1½ kilogramm zab- vagy tengeridara adandó napunkint.

* Takarmánykel. Egy oly takarmány félre hívjuk fel a gazdák figyelmét, a melyet más országokban, például Francia- és Angolországban már régen nagyban természetnek. Ez a főzeléknek természetlen szokott kelnek ama fajtái, melyeket Linné brassica oleracea sylvestris L. elnevezés alatt foglalt össze s melyek most általában takarmánykel név alatt ismeretesek. Az Északi tenger partjain vadon tenyésző növény néha 2—3 méter magasra nő, nagyon laza, nagy levél feje van, mely erős, gyakran keletlen szaga miatt főzeléknek nem használható, ellenben mint takarmány kitünő, mert a tehének igen sok tejet adnak tőle. Különböző fajai közül megemlítendő; a magas barna kel, mely 2—3 méter magasságot ér el s a takarmány tengerinél állítólag azért jobb, mert hideg, nedves nyáron is dusan terem, mely meg s a tengerinél sokkal táplálóbb, mert kétszer annyi protejn van benne mint a tengeriben. Kora tavasszal ágyakba vehető s később 30 cm. távolságra jól trágyázott földbe ültethető, de később, például learatott őszi buza után is vehető. Hogy más országban mennyire felismerték a takarmánykel értékét, kitünik a párisi Vilmorin Andrieux cég árjegyzékéből, melyben a növények mind a nyolcz fajtáját ajánlják. Ezek: 1. a tehénkel (Calvier, Bnon à vache) 2 méter magas, a hideg iránt nem érzékeny és sok puha takarmányt ad; 2. a vörös tehénkel (Cavalier rouge d'Artois), 1888-dik évi ujdonság, mely minden takarmánykel közt legjobban áll ellent a hidegnek, levelei szélesek, vastagok fekete-vörösek. Igen sok takarmányt ad; 3. a sathai takarmánykel (Fourrager de la Sarthe), igen széles, hollyagszerű levelekkel, husos nyelekkel, szintén egészen új és kitünő takarmány; 4. a flandriai szárazkel (Caulet); 5. a moellieur, melynek két változata van, a fehér- és a vörös száru, szára 1'60 m. magasságot is elér; 6. a bokros (bran elm) és 7. az ezerfejű kel vagy Polo (Milletetes), ez utóbi angol faj és még inkább szétágazik és bokrosodik, több takarmányt ad, mint az előbbi. Németországban pedig a következő kel-fajokat természet takarmánynak: az oriai fodros kelt, az új laplandit, a vastag bordájú trouchudát, a valódi pálmakelt és a különböző plumagekelfajokat. Egy hektárra 250 gr. mag kell, melyet előbb ágyakba vetnek; ha pedig közvetlenül a szántóföldre akarja valaki vetni, akkor 1 kilogramm elég egy hektárra. Egy kilóban közel 300,000 mag van, melyből 90 százalék csira-képes.

* Megjelent Kovácsy Monostori „A ló és a n n a k t e n y e s t é s e” című mű I-ső mutatóny füzete. A mű beltartalmára nézve szabadjon felemlitenünk, hogy már az első füzet is kiválóan érdekes, a mennyiben a bevezetés után a természetrajzi adatokkal, tehát az equidákkal foglalkozik s jól sikerült ábrákkal illusztrálja az ide tartozó lóféléket. Majd azután áttér a ló eredetére és történetére a nem szakértőknek is kiválóan érdekes s tanulságos olvasmányt nyújtván. Ezeneken kívül tárgyalja a betegség és egészség jeleit, a ló vérmérsékletét és szervezetét stb. A munka csinos kiállítására nagy súly lett fektetve s bátran kiállja a versenyt hasonlírány külföldi művekkel. A mű 12—14 füzetben lesz teljes, s egy-egy füzet ára 50 kr. A külföldiekhez képest szegényes mezőgazdasági szakriodalmunkban e mű kétségtelenül kiváló figyelmet érdemel.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN.

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK.

Sz. 3335-1888.
tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság köz-
birrá teszi, hogy

ohábai Groza Nicolai végrehajtónak, Krisztea Juon végre-
hajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 48 frt 56 kr tőke,
ennek 1888. évi október 14-től járó 6% kamata 15 frt 28 kr eddigi
és 8 frt 50 kr jelenlegi és a még felmerítendő költségek kielégítése
végett Krisztea Juonnak az ohábai 100 számú telekjegyzőkönyvben
A+1-17, 21-24. rend sz. alatt foglalt fekvőségeire 1231 frt meg-
állapított kiküldési árban az említett ingatlanok Ohába községében

1888. évi szeptember hó 21. napján, d. e. 10 órákor
tartandó nyilvános árverésen, kiküldési áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénz-
ben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapírokban a kikül-
dött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverés jogerős juttása után 3
egyenlő részletben az 1-sőt 15, a 2-ikat 30 és a 3-ikat 45 nap alatt
köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz
lefizetni.

Különben az árverés megállapított feltételei alólról bíróság te-
lekkönyvi irodájában a hivatalos órák alatt és Ohába község előljá-
rásánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságot
Nagyenyeden, 1888. június 20.

Csernátoni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

Sz. 4086-1888.
kig.

Pályázati hirdetmény.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsánál 900 frttal
javadalmazott árvászéki ülnöki állomás lemondás folytán
megüresedvén. — ezen állomásra a városi közgyűlés idei
37. számú határozata folytán ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerui
öhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket a jelen
hirdetmény kibocsátásától számítva 30 napok alatt a
polgármesteri hivatalhoz annál bizonyosabban nyujtsák be,
mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem
fognak.

Gyulafehérvár szabad kir. város tanácsától, 1888. év
augusztus 23-án.

Novák Ferencz,
kir. tanácsos, polgármester.

A BETHLEN-KOLLEGIUM-UTCZÁBAN

3 szoba, konyha és fűskamara

SZEPTEMBER 25-TŐL

k i a d ó,

értekezhetni: BISZTRITSÁNY LAJOSNÁL.

Sz. 4092-1888.
kig.

Pályázati hirdetmény.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsánál 500 frtal
javadalmazott levéltárnoki állomás lemondás folytán meg-
üresedvén. — ezen állomásra a városi közgyűlés idei 43.
számú határozata értelmében ezennel pályázat nyitattik.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Anatherin szájrize 40 év óta a legkedveltebb száj- és fogkonzerválószert. Meggátolja a fogkő lerako- dását, eltávolítja a száj kellemetlen szagát, felfrissíti a foghúst és elejét veszi a fogfájásnak. Ára: a nagy palacknak 1 frt 40 kr, a kisebbnek 1 frt, a legkisebbnek 50 kr.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Anatherin fogpasztája, üvegtégelyekben Elismert szer a fogak tisztántartására, a száj felfrissítésére és konzerválására. Ára: 1 forint 22 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Aromatikus fogpasztája, nagyon kedvelt a kellemesen habzó fogszappanok barátai előtt. — Kitűnő fogtisztító szer. Ára: 35 kr.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	fogpora, a fogport kedvelők közt a legelterjedtebb és legkedveltebb, melytől a fogak ragyogó fehér színt nyernek. Ára: 63 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	fogtömője (Plombe), melylyel a használati utasítás szerint bárki önmaga tömészhetheti ki odvas fogait. Ára: 1 forint.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Nővény-szappana a legkínzóbb pipere- és gyógyszerzappan, mindenféle bőrkiütés és májfoltok ellen. Ára: 30 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Vénus-szappana, 50 kr, Napraforgó-szappana, 40 kr, } a jelenkor legfinomabb divat- pipere-szappanai.	Kaphatók: Budapesten a főraktárban, Révay-utca 8 ik szám és Nagyenyeden: VARRÓ F. és KOVÁCS J. gyógyszerészeknél és CZIRNER J. J. kereskedőnél. 6-12	

KÖNYVKERESKEDÉS.

A „KÖZÉRDEK“ KIADÓHIVATALA.

KÖNYVKÖTÉSZET.

Wokál János

K Ö N Y V N Y O M D Á J Á

mindenféle nyomtatványok,

ugymint:

eljegyzési és esketési jegyek, számlák, körlevelek, névjegyek, levélfejek,

hivatalos táblázatok, falragaszok, cégnyomati borítékok,

vásári, pénztári könyvecskék, utalványok, lapok és folyóiratok, bármily nagyterjedelmű munkákat

— minden nyelven —

a legdiszesebb kiállításban jutányos árak mellett állit elő.

Minden faju és nagyságu fehér, szürke, kék és szines

— i r o d a p a p i r o k, —

írónok és rajzeszközök, névnapi és ujévi kártyák, mindennemű levélpapírosok, borítékok és mintazacskók,
kitűnő tenták fekete, karmin, kék és zöld színekben, vonalozók, háromszögek, rajzpapírosok, festékek és

rajzkönyvek, mindennemű vonalzott üzleti és gazdasági könyvek

a legjutányosabb áron kaphatók könyvkereskedésben.

Raktárt tartok községek és egyesek részére

mindenféle hivatalos nyomtatványokból.

PAPÍR-, ÍRÓ- ÉS RAJZESZEREKESKEDÉS. KÖLCSÖNKÖNYVTÁR.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1888.